

Soubor metodických listů a příkladů dobré praxe byl vytvořen v rámci projektu Terénní práce v Náchodě - podpora osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených, reg.č. CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_064/0006290.

METODICKÝ LIST Č. 1		
Popis/atributy/základní charakteristika situace	Potřeby/cíl	Zdroje/možnosti/sít' pomoci
Extrémně nevyhovující bytová situace Rodina s dětmi (včetně kojenců) Hrozí zásah orgánu SPOD Dluhy	Zajistit krizovou variantu pro zimní období Dojednat s klienty další postup tak: Aby bydleli důstojně Aby měli přísun vody Aby se děti měli kde koupat Aby spláceli dluhy městu na odpadech Aby spláceli dluhy na energiích (hrozí odstřižení elektřiny)	Dobrovolný pobyt Azylový dům pro matky s dětmi Náchod, příp. jiné obdobné zařízení Ubytovna Amálka Pracovníci SPOD, vedoucí odboru
Základní nezbytné úkoly/kroky	Odpovědná osoba	Termín
Schůzka s rodinou – dojednání krizového postupu (nutné informovat rodinu o tom, že situace ze strany SPOD může být vyhodnocena jako ohrožení dítěte). Krizová varianta pro nejbližší zimní období - Azylový dům pro matku a děti - Otec – ubytování na ubytovně, příp. musí vydržet v domě - Příp. společný odchod za příbuznými do jiného města	Terénní pracovníci	Bezodkladně
Dluhy u města – odpady. Sjednat splátkový kalendář. Se splátkovým kalendářem vyjednávat o možnostech získání městského bytu.	Terénní pracovníci	Bezodkladně

Doporučení pro další postup terénních pracovníků	<ol style="list-style-type: none">1) situace hrozí eskalací (ohrožení dětí, nutný postup SPOD) – nutné zapojit další autority (terénní pracovníci již nestačí)2) bude sjednána schůzka s rodinou za přítomnosti vedoucího Odboru sociálních věcí a školství, pracovníka SPOD a terénních pracovníků3) cílem schůzky – domluvit postup pro nejbližší měsíce tak, aby byly zajištěny děti (a nedošlo k jejich ohrožení)4) možné varianta jsou – matka s dětmi požádají o přijetí od AD, otec ubytovna či jiná varianta5) rodinu nutné také ocenit – vyzvednout to, že chtějí být společně s dětmi; to, že mají nějakou snahu řešit situaci (peníze připravené na dluhy)6) s rodinou vyjednat nejen postup pro krizovou situaci, ale načrtnout i dlouhodobé řešení potíží s bydlením (tj. pokud chtějí žádat o městský byt, nutné sjednat splátkový kalendář na dluh u města)
---	---

METODICKÝ LIST Č. 2		
Popis/atributy/základní charakteristika situace	Potřeby/cíl	Zdroje/možnosti/síť pomoci
Vážně nemocný člen rodiny Psychicky náročná situace pro členy rodiny Péče o umírajícího	1) Při zhoršení situace zabezpečení péče prostřednictvím profesionálních služeb 2) Maximální psychická podpora partnera/dalších členů rodiny 3) Zajištění péče o další členy rodiny	Pečovatelská služba Mobilní terénní hospicová služba Terénní pracovníci Rodinní přátelé, lidé z komunity
Úkoly a Doporučení pro další postup terénních pracovníků	Odpovědná osoba	Termín
1) Zprostředkovat kontakt a v případě potřeby pomoci vyjednat službu terénní pečovatelské služby 2) Zprostředkovat kontakt a v případě potřeby pomoci vyjednat službu mobilní terénní hospic 3) Podpořit další členy rodiny v zapojení se do péče o nemocného člena rodiny	Terénní sociální pracovníci	Dle potřeby

METODICKÝ LIST Č. 3		
Popis/atributy/základní charakteristika situace	Potřeby/cíl	Zdroje/možnosti/síť pomoci
<p>Manipulativní, bezhraniční klient</p> <p>Vyžaduje výhody, prominentní, nadstandardní jednání</p> <p>Zneužívá práci terénního pracovníka</p> <p>Vyhrožování, sebeprosazování, nereálná očekávání</p>	<p>Před zahájením spolupráce s klientem je nutné si vyjasnit tyto otázky:</p> <p>Je oprávněným klientem terénních pracovníků?</p> <p>Jaké jsou přání a potřeby klienta ve vztahu ke službě terénních pracovníků? Co od nich poptává?</p> <p>Jaká je nabídka terénních pracovníků, co mohou v současné době nabídnout za pomoc?</p> <p>Potkává se nabídka s poptávkou? Je zde nějaký průnik, kde by se dala domluvit smysluplná spolupráce (zakázka)?</p>	<p>Supervizní podpora terénních pracovníků</p> <p>Další profesní vzdělávání terénních pracovníků</p>
Doporučení pro další postup terénních pracovníků	Odpovědná osoba	Termín
<p>Vždy vést klienta k náhledu na svoji roli – tj. jaká je role klienta na řešení vlastní nepříznivé situace (V případě jakékoliv pomoci ze strany terénních pracovníků, jaká bude v řešení situace role klienta? Jak se on sám osobně zapojí do řešení své situace?)</p> <p>Téma hranice v práci terénních pracovníků - Jak budou pracovníci pracovat se svými profesními hranicemi, aby neměli pocit, že je klient neustále atakuje a překračuje?</p>	<p>Terénní sociální pracovníci</p>	<p>Dle potřeby – lze využít další formy profesní podpory (supervize, intervize, školení, atd.)</p>

METODICKÝ LIST Č. 4		
Popis/atributy/základní charakteristika situace	Potřeby/cíl	Zdroje/možnosti/síť pomoci
Klient, který přišel o bydlení z neznalosti/nepoučenosti Spolupracující klient, plní podmínky Aktivně sám řeší vlastní situaci	Rodina žije (rodič, děti) opět spolu (sloučení rodiče a dětí) Rodina má vhodné bydlení	Terénní pracovníci Podpora nějaké autority, která by se za klienta zaručila
Úkoly a Doporučení pro další postup terénních pracovníků	Odpovědná osoba	Termín
Zajistit „přímiluvu/zaručení se“ za klienta u vedení města – tj. najít vhodnou autoritu (pravděpodobně z řad pracovníků Odboru sociálních věcí a školství), která by se za klienta a jeho rodinu zaručila; představit příběh klienta s ohledem na jeho absolutní ochotu spolupracovat, spolupodílet se na řešení své situace, aktivního vyhledání bydlení	Terénní pracovníci	Bezodkladně
Pokud bude vedení města souhlasit – požádat o městský nájemní byt	Terénní pracovníci	Bezodkladně
Zajistit dlouhodobou podporu klienta a jeho rodiny v oblasti bydlení – s jednat s klientem dohled/kontrolu nad povinnostmi souvisejícími s bydlením (povinnosti nájemníka, atd.)	Terénní pracovníci	Dle plánu spolupráce s klientem
Průběžné oceňování klienta – za aktivní řešení své nepříznivé situace, za vytrvalou snahu o opětovné sloučení rodiny	Terénní pracovníci	Průběžně

METODICKÝ LIST Č. 5		
Popis/atributy/základní charakteristika situace	Potřeby/cíl	Zdroje/možnosti/síť pomoci
Hendikepovaný klient Hrozí ztráta bydlení Ohrožení klienta ze strany 3. osoby Spolupracující klient, plní podmínky Aktivně sám řeší vlastní situaci	Zajistit bezpečí pro klientku a její dítě Podpořit klienta v jeho právech Zajistit alternativy bydlení (žádost o městský byt, jiné podnájmy, apod.)	Terénní pracovníci Městská policie
Úkoly a Doporučení pro další postup terénních pracovníků	Odpovědná osoba	Termín
Podpora klienta v jeho oprávněných nárocích Zkontaktovat majitelku bytu a požádat majitelku o vyjádření k celé situaci (kdo je tedy oprávněn v bytě bydlet)	Terénní pracovníci	Bezodkladně
Připravit klientku na případnou krizovou situaci, resp. případný atak– tj. aby měla připravené kontakty na Městskou policii (případně policii ČR); tu upozornit na situaci a možnost eskalace násilí	Terénní pracovníci	Bezodkladně
Pokusit se do sporu zapojit další člena rodiny a požádat ho, aby komunikoval o nároku na byt Zapojit osobu, která chce eskalovat násilí	Terénní pracovníci	Průběžně

METODICKÝ LIST Č. 6			
Popis/atributy/základní charakteristika situace	Potřeby/cíl	Zdroje/možnosti/síť pomoci	
Péče prarodiče o nezletilé dítě Podpora plnění školních povinností Nevhodné bytové podmínky Obtížná finanční a hmotná situace Nedůvěřivý klient	Vhodné bydlení pro klientku a její vnučku Finanční zajištění klientky a její vnučky Podpora dítěte ve zvládnání školních povinností	Terénní pracovníci Sociální pracovníci města OSPOD Dobrovolníci, osoby nabízející bezplatnou pomoc Charitativní organizace Další sociální služby – Salinger, apod.	
Úkoly a Doporučení pro další postup terénních pracovníků		Odpovědná osoba	Termín
Pomocť klientce s přípravou žádosti o pěstounskou péči		Terénní pracovníci	Bezodkladně
Pomocť klientce získat vyjádření/dobrozdání/doporučení potřebná pro soudní jednání o pěstounské péči.		Terénní pracovníci	Bezodkladně
Klientce průběžně vysvětlovat a připravovat ji na podmínky spojené s výkonem pěstounské péče (například povinná školení pěstounů).		Terénní pracovníci	Průběžně
Doporučení - Nesnažit se zajišťovat všechnu pomoc a podporu sami, ale pracovat na síťování služeb a dalších zdrojů pomoci pro klientku		Terénní pracovníci	Průběžně
Prakticky realizovat síťování – propojování služeb a klienta (sociální služby a další návazné). Prakticky to znamená pomoci pracovníkům služby s prvními kontakty s rodinou - pomoci sblížit se ke klientům, získat možnost navázat s nimi kontakt, připojit se k nim a budovat si na důvěře postavený spolupracující vztah...		Terénní pracovníci	Průběžně

METODICKÝ LIST Č. 7			
Popis/atributy/základní charakteristika situace	Potřeby/cíl	Zdroje/možnosti/síť pomoci	
Výchovné problémy Problémy se školní docházkou Potřeba doučování, podpory se zvládnutím školních povinností	Hledat způsoby připojení se k dětem, které nemají zájem o školní vzdělání Vyjednat doučování	Terénní pracovníci OSPOD Dobrovolníci, osoby nabízející bezplatnou pomoc Další sociální služby – Salinger, apod	
Úkoly a Doporučení pro další postup terénních pracovníků		Odpovědná osoba	Termín
Doporučení pro terénní pracovníky: Hledat prostor pro spolupráci s dětmi, které nemají zájem o školní vzdělávání – najít oblast, která je pro ně významná, kde zažívají úspěch a kde by se dalo předpokládat, že by se mohli (byť třeba jen omezeně) uplatnit. Hledat a najít někoho, kdo by je v této oblasti mohl podpořit.		Terénní pracovníci	Bezodkladně
Doporučení pro terénní pracovníky: Vyjednat doučování, které by se odehrávalo na půdě školy (s čímž by samozřejmě museli vždy souhlasit i rodiče) – nutné dojednat se školou, s rodiči, dítětem.		Terénní pracovníci	Bezodkladně
Zajistit subjekt, který doučování poskytne. Pravděpodobně by šlo požádat o spolupráci		Terénní pracovníci SAS pro rodiny s dětmi Archa, Dokořán z.s. Společnost AUFORI.	Průběžně

METODICKÝ LIST Č. 8			
Popis/atributy/základní charakteristika situace	Potřeby/cíl	Zdroje/možnosti/síť pomoci	
Infekční choroby Sexuálně přenosné choroby Povinnosti zúčastněných aktérů	Zajistit všechny zákonné povinnosti Ochránit klienta a okolí před dalším šířením chorob	Zdravotnická zařízení Nařízení a předpisy	
Úkoly a Doporučení pro další postup terénních pracovníků		Odpovědná osoba	Termín
Terénní pracovníci by měli pravidelně absolvovat školení zaměřená na tyto témata: <ul style="list-style-type: none">o znalosti v oblasti sexuálně přenosných a dalších infekčních chorob,o právní souvislosti a povinnosti při léčbě venerologických a dalších infekčních chorob.		Terénní pracovníci, nadřízený pracovník	Dle potřeby
Terénní pracovníci by měli znát síť služeb, které pomáhají v případě, že se klient obává nákazy (případně se nakazí) sexuálně přenosnou nebo jinou infekční chorobou (tj. zdravotnické služby, možnosti poradenství, atd.).		Terénní pracovníci	Dle potřeby
Terénní pracovníci musí při práci s podobnou problematikou reflektovat etickou stránku, tj. například zachování mlčenlivosti, vyžadování souhlasů, apod.		Terénní pracovníci	Dle potřeby

METODICKÝ LIST Č. 9		
Popis/atributy/základní charakteristika situace	Potřeby/cíl	Zdroje/možnosti/síť pomoci
<p>Právní podmínky pro splnění nároku na starobní důchod a jeho výplatu v ČR u člověk s jiným státním občanstvím</p> <p>Právní podmínky pro udělení občanství</p>	<p>Mít zajištěn starobní důchod, splnit všechny podmínky</p>	<p>Terénní pracovníci Právní předpisy Pracovníci územního pracoviště ČSSZ</p>
Úkoly a Doporučení pro další postup terénních pracovníků	Odpovědná osoba	Termín
<p>Doporučení pro terénní pracovníky:</p> <p>Klienty vždy podrobně a opakovaně informovat o tom, jak vzniká nárok na starobní důchod. Nárok na starobní důchod nesouvisí se státní příslušností.</p>	<p>Terénní pracovníci</p>	<p>Dle potřeby</p>
<p>Nabídnout klientům doprovod na ČSSZ a podporu při zjišťování a vyřizování informací ohledně nároku na získání starobního důchodu</p>	<p>Terénní pracovníci</p>	<p>Dle potřeby</p>
<p>V případě, že nevznikl nárok na výplatu starobního důchodu, doporučit další postup (najít si zaměstnání, možnost doplatit si chybějící roky pojištění).</p> <p>Nabídnou klientům pomoc se zjišťováním informací ohledně například dob pojištění na území jiného státu.</p>	<p>Terénní pracovníci</p>	<p>Dle potřeby</p>